

MAKROEKONOMSKE ANALIZE I TRENDОВI
MACROECONOMIC ANALYSIS AND TRENDS

MAKROEKONOMSKE ANALIZE I TRENDОВI

Broj 218, decembar 2012.

Beograd, 15. januar 2013.

Makroekonomski pregled

✓ Novembar nije doneo veće promene u privrednoj aktivnosti

- ✓ Nema promena u proizvodnji prerađivačke industrije, ni u desezoniranoj seriji ni u međugodišnjoj dinamici
- ✓ Kumulativni zaostatak ukupne industrijske proizvodnje nakon jedanaest meseci iznosi 3,3%, prerađivačke industrije 2,3%, a i godišnji pad u 2012. biće blizak ovim vrednostima.
- ✓ U strukturi prerađivačke industrije ima promena: strmoglavi pad prehrambene industrije (9%), porast proizvodnje motornih vozila i derivata nafte

✓ Divergentna kretanja izvoza i uvoza

- ✓ Međugodišnji rast izvoza gotovo 14%, pad uvoza 5%; pokrivenost uvoza izvozom 66%
- ✓ Ipak, rast izvoza sistematski, a pad uvoza incidentan: januar–novembar 2012. međugodišnje stope rasta izvoza i uvoza oko 4%; trend: rast izvoza oko 2,3% mesečno, uvoza 0,9% mesečno
- ✓ Izvoz: rast derivata i automobila, pad poljoprivrednih; Uvoz: pad derivata nafte, rast poljoprivrednih

✓ Pad realnog prometa i realnih zarada od drugog kvartala 2012.

- ✓ U novembru pad prometa je zaustavljen zahvaljujući i zaustavljanju rasta cena u tom mesecu
- ✓ Realni pad zarada imao manji intenzitet: od aprila do novembra masa zarada realno je smanjena za 6,1%
 - ✓ Međugodišnji pad broja zaposlenih u novembru za 3,6%, a broj zaposlenih u svim nivoima administracije povećan za 3,2%, što je doprinelo i istovremenom porastu mase zarada koje su budžetski trošak za 12,7% nominalno (0,7% realno)

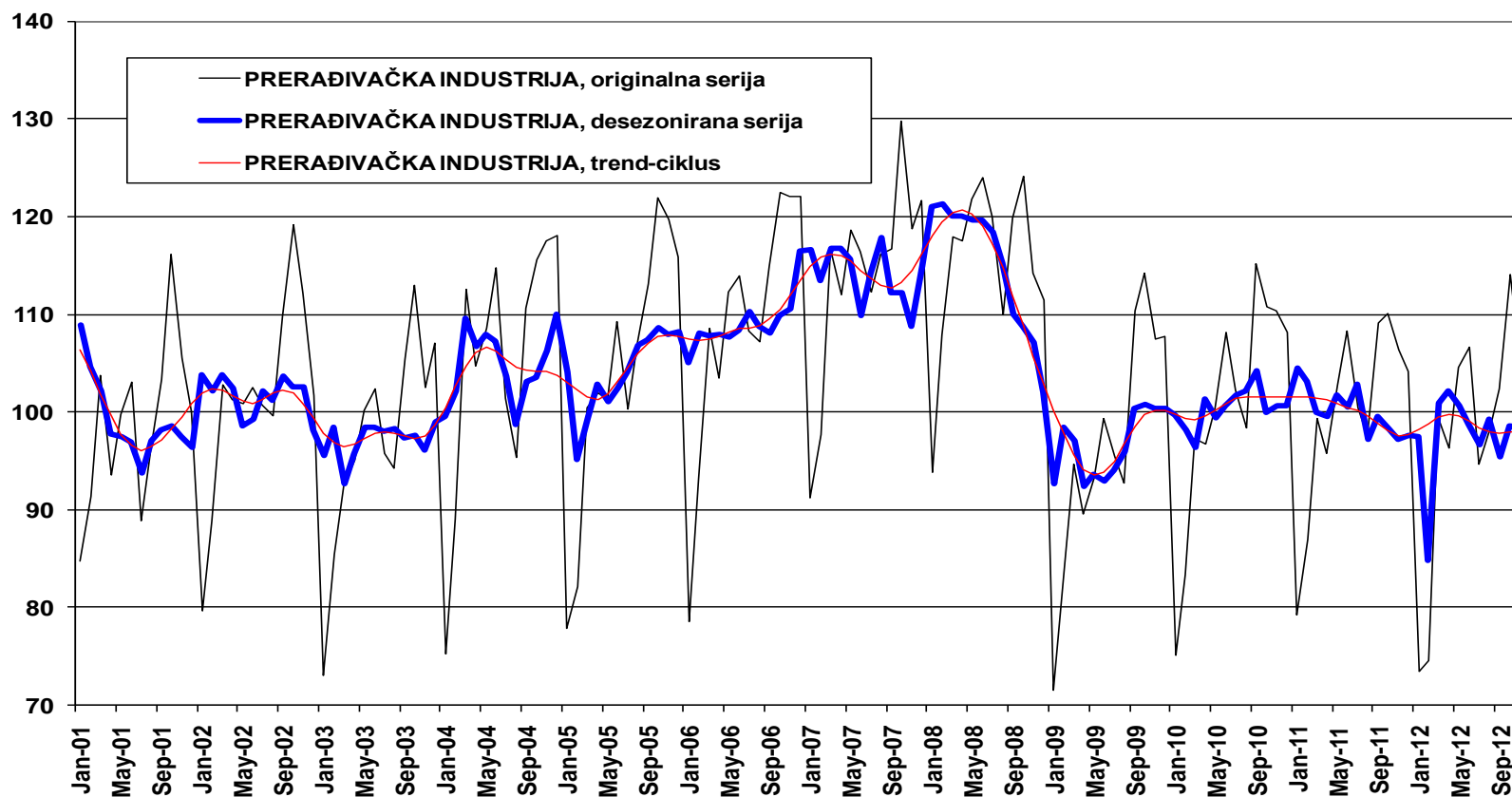
✓ Inflacija je usporena u poslednja dva meseca godine

- ✓ Mesečna inflacija je, nakon ubrzavanja tokom prethodna tri meseca po prosečnoj stopi od 2,3%, u novembru imala vrednost 0% i -0,4% u decembru.
 - ✓ Pojeftinjenje samo jedne petine potrošačke korpe neutralisalo je poskupljenje skoro tri petine potrošačke korpe. pojeftinjenje svežeg mesa, južnog voća, goriva za vozila.

PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA 2001-2012.

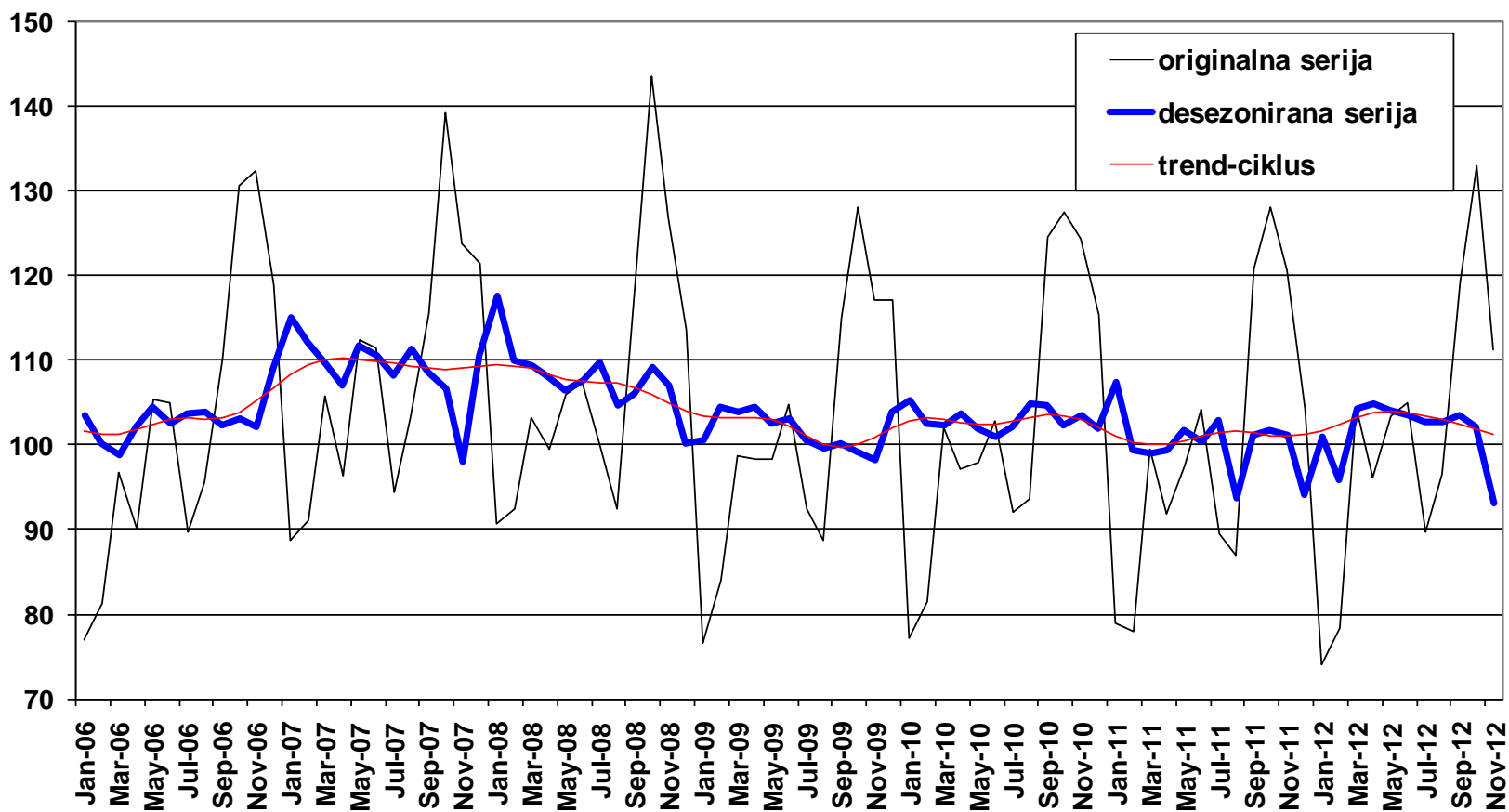
indeksi, \emptyset 2011=100

PROIZVODNJA PREHRAMBENIH PROIZVODA 2006-2012.

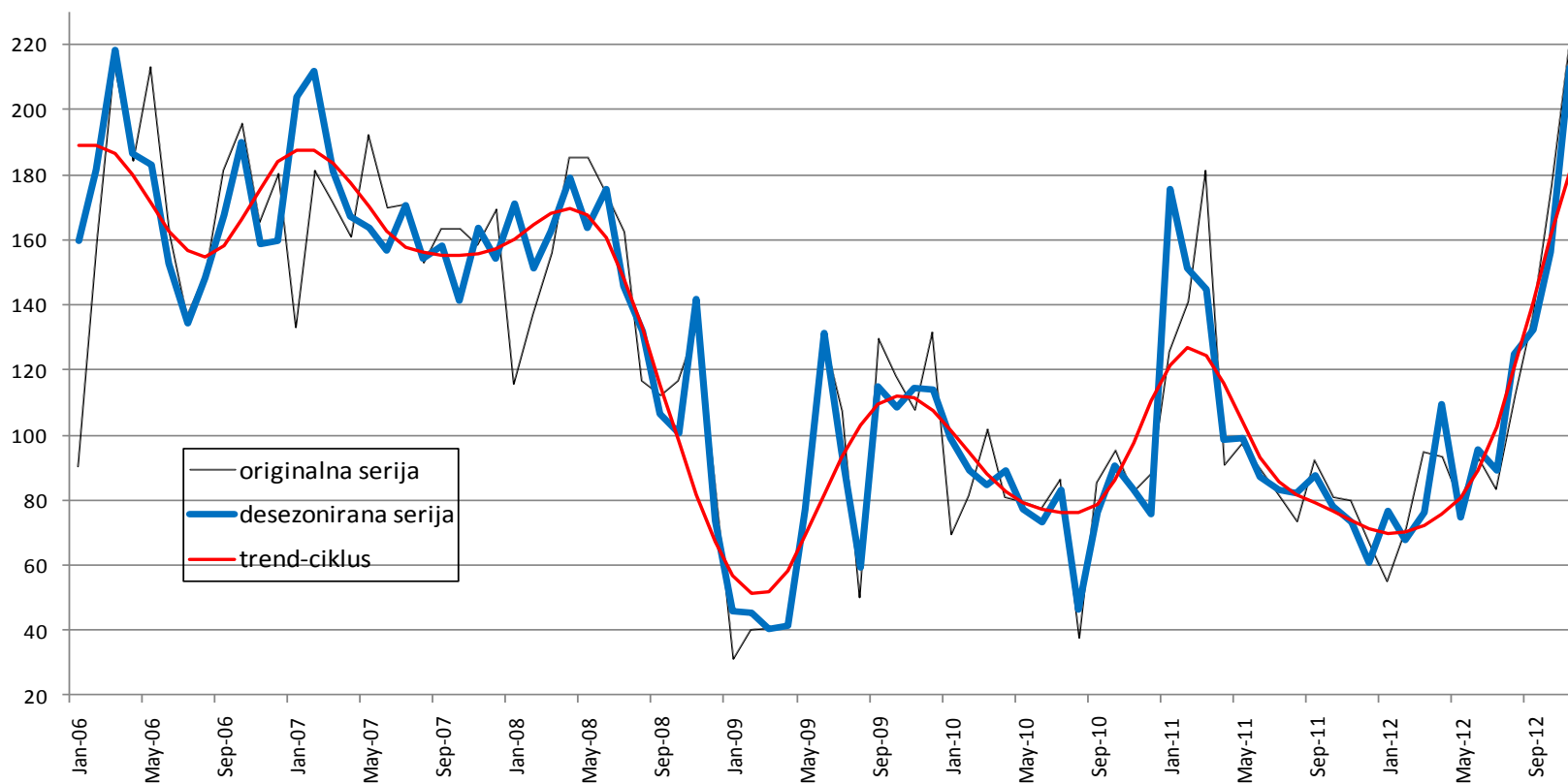
indeksi, prosek 2011=100 (24,5% prerađivačke ind.)

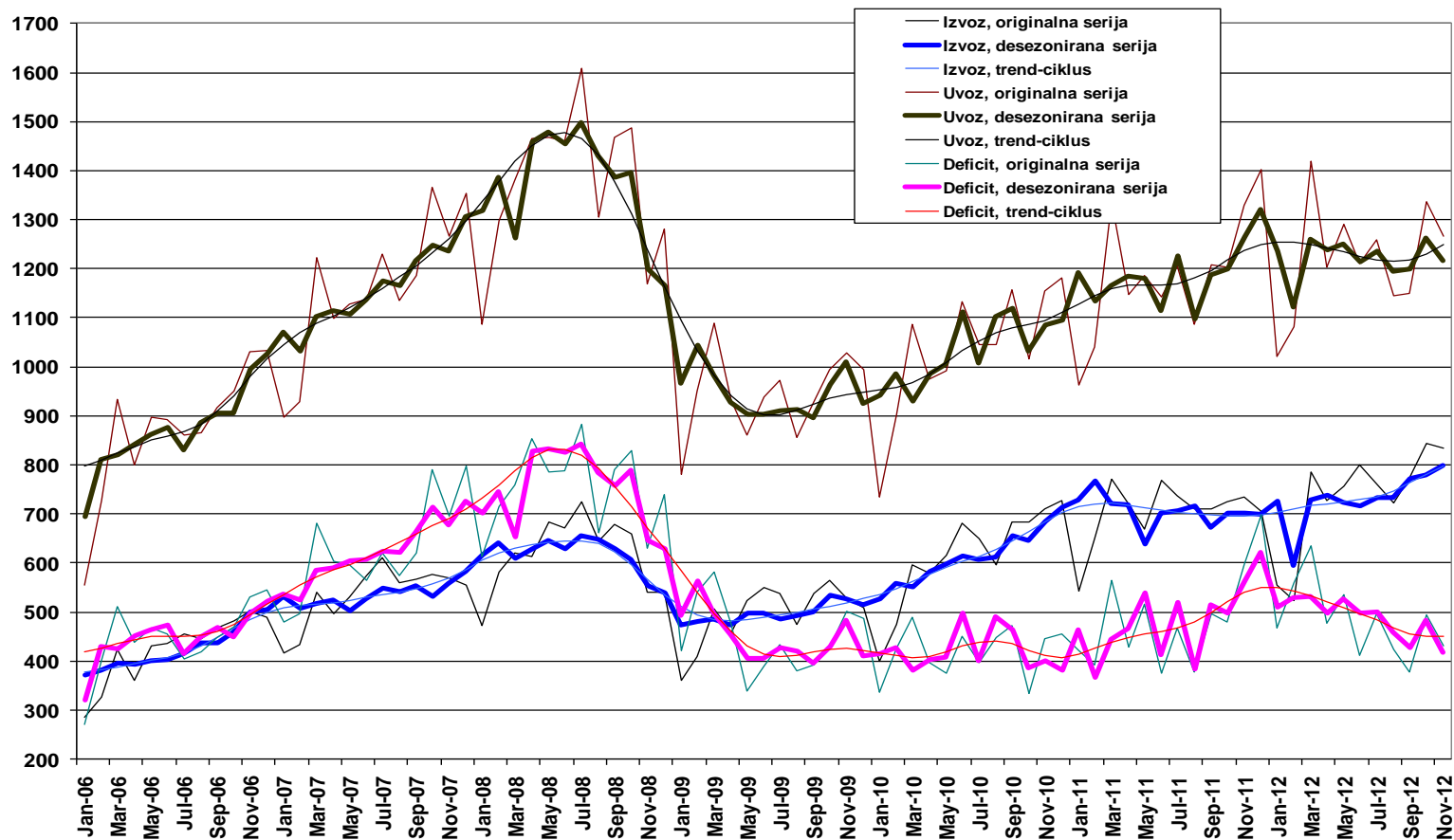
PROIZVODNJA MOTORNIH VOZILA I PRIKOLICA 2006-2012.

(Indeksi, prosek 2011=100 (1,4% prerađivačke industrije))

СПОЛЈНОТРГОВИНСКА РАЗМЕНА СРБИЈЕ 2006–2012.
У МИЛИОНИМА ЕВРА

PROMET ROBE U TRGOVINI NA MALO 2001-2012.

STALNE CENE, Ø2011=100

Ekonomska politika

Gradsko građevinsko zemljište kao problem dinamike investicija

- ✓ Predviđeno da se konverzija odloži do donošenja novog Zakona o izgradnji, sa idejom da se ubuduće vrši bez ikakve naknade. Institucionalni investitori neće ući u investiciju u situaciji kada nije jasno na koji način će novim zakonom biti regulisano korišćenje građevinskog zemljišta, pogotovo ako je posredi konverzija prava korišćenja u imovinu.
- ✓ Pravo korišćenja građevinskog zemljišta treba da se administrativno konvertuje u dugoročno pravo zakupa

Šta se događa na tržištu rada?

- ✓ Prema ARS stopa nezaposlenosti 22,4%, što je znatno niža stopa u odnosu na aprilsku od 25,5%.
- ✓ ARS obuhvata i lica koja obavljaju privremene i povremene poslove, kojih je u oktobru bilo više nego u aprilu za oko 57.000 zaposlenih.

Makroekonomske perspektive i održivost spoljnog duga

✓ Razlike u odnosu na Fiskalnu strategiju:

- ✓ Precenjen rast BDP-a u 2014. i 2015. od 7,6% u ove dve godine u Fiskalnoj strategiji
- ✓ Udeo deficita deficita robe i usluga u BDP-u se smanjuje, ali znatno sporije nego u Fiskalnoj strategiji – od blizu 18% u 2012. do 16,3% (a ne 13%) u 2015. godini.

✓ Neki rezultati:

- ✓ Tekući deficit u periodu 2013–2015. iznosi oko 11 mlrd evra – to je za 1,7 mlrd više nego u Fiskalnoj strategiji.
- ✓ Ukupan priliv dugoročnih i srednjoročnih kredita 10 mlrd evra, za plaćanje dospeva 12,3 mlrd evra glavnice. Dakle, očekuje nas negativni neto priliv dugoročnih i srednjoročnih kredita od oko 2 mlrd evra.
- ✓ Za uravnoteženje ukupnog platnog bilansa nedostaje 5,5 mlrd evra. Ako bi se sav taj kapital koji nedostaje alimentirao iz deviznih rezervi, one bi se svele na iznos između 6 i 6,5 mlrd evra, što približno pokriva vrednost uvoza robe i usluga od oko 3,5 meseci

Šta su alternative?

- ✓ Jedna alternativa je politika očuvanja deviznih rezervi na približno nivou koji se do kraja 2015. ne bi spustio osetnije ispod 10 mlrd evra
 - ✓ ili bi se redukovao obim investicija
 - ✓ ili bi nužno opadala lična potrošnja

- ✓ Druga alternativa je da se nedostajući kapital obezbedi skoro udvostručenim neto prilivom stranih direktnih investicija
 - ✓ neto priliv SDI tokom tri godine treba da bude između 9 i 10 mlrd evra (preko 3 mlrd evra prosečno godišnje)

- ✓ Treća, opasna alternativa jeste da se kapital koji nedostaje obezbedi dodatnim zaduživanjem države.

- ✓ Celovite reforme se, dakle, ne smeju odlagati.

MAKROEKONOMSKE ANALIZE I TRENDОВI
MACROECONOMIC ANALYSIS AND TRENDS

MAKROEKONOMSKE ANALIZE I TRENDОВI

Broj 218, decembar 2012.

Beograd, 15. januar 2013.